DENÍK.

Vyznamenání. Rumunský Institut pro správní vědy jmenoval univ. prof. Dr. Jiřího Hoetzla čestným členem.

Prvním presidentem Nejvyššího správního soudu byl jmenován dosavadní druhý president Dr. Emil Hácha, jenž v těchto dnech ujal se svého úřadu. Veřejnost, zejména právnická, uvítala toto jmenování s opravdovým uspokojením a, lze říci, s pocitem úlevy. Neboť dosti dlouhá doba, která uplynula od úmrtí presidenta Dr. Pantůčka, jakož i zprávy proskakující do veřejnosti a kombinace s různými kandidáty tohoto významného úřadu vzbuzovaly obavu, že i sem snad snaží se zasahovati ruka politických činitelů. Obavy tyto jsou, bohudíky, nyní zaženány. Volba nového prvního presidenta je jistě šťastnou, neboť Dr. Hácha přináší do svého úřadu všechny vlastnosti, jichž je při něm zapotřebí. Jsme přesvědčeni, že dobrá pověst Nejvyššího správního soudu a vysoká úroveň jeho rozhodnutí bude i za nového presidenta v plné míře udržena.

Reforma trestního práva a řízení v Italii. Jest známo, že na podzim r. 1919 byla v Italii zřízena komise pro reformu trestního práva pod předsednictvím profesora římské university Ferriho, která předložila již v lednu 1921 ministru spravedlnosti zatímný návrh obecné části trestního zákona. Základem zvláštní části měl býti platný trestní zákon italský, ovšem se změnami, jichž by si vyžádala nová obecná část. Návrh obecné části, jenž byl přeložen do jazyka anglického, francouzského a německého, vzbudil v cizině značnou pozornost a dal doma i za hranicemi podnět řadě literárních prací, kterou ve vlasti návrhu lze dnes již stěží přehlédnouti. Bylo ovšem patrno, že návrh, jehož důslednost a jednotnost byla všeobecně uznávána a ceněna, sotva se stane zákonem. K tomu byl příliš výlučně dílem jediné školy; šlo o pokus uskutečniti plně požadavky ortodoxně-positivistického směru v trestním právu na poli zákonodárném. Návrh zákona (ministr Rocco) schválený dne 24. května 1925 sněmovnou poslaneckou nasvědčuje, že tyto pochybnosti nebyly plané. Tímto zákonem zmocňuje se vláda, aby provedla některé blíže označené změny trestního zákona a řádu, jakož i zákona o soudní organisaci a aby uvedla tyto předpisy v souhlas s jinými zákony. Současně bude reformován zákon o veřejné bezpečnosti, jenž jest doplňkem platného trestního zákona. Je zajímavá forma, kterou »reforma Roccova« má býti provedena. Stejně jako při přípravě nového zákoníka občanského, obchodního, civilního řádu soudního a zákona pro obchodní loďstvo (zákonem z 30. prosince 1923 č. 3814) byla

k vydání nových norem zmocněna vláda; návrhy nařízení jest však předložiti parlamentní komisi složené ze zástupců obou sněmoven. Její hlas bude ovšem již pouze poradní. Jak plyne ze zmocňovacího zákona i z vládních motivů, nejde tu již o celkovou velkorysou reformu trestního práva, kterou měla na mysli Ferriho osnova z r. 1921, nýbrž pouze o novelisaci, která, pokud jde o zvláštní část trestního zákona, spokojuje se s úpravou pochybných ustanovení a některé partie trestního řádu (1912), jenž se celkem málo osvědčil, hledí přizpůsobiti zkušenostem praxe. Má býti omezeno přípravné vyhledávání konané státním zástupcem, upraveno postavení veřejného žalobce jako procesní strany, reformováno porotní řízení*) (uvažuje se o spojení porotců se soudci v jedno těleso) a řízení opravné. Pronikavější změny jsou navrhovány v obecné části trestního zákona. Především má býti, nehledě k drobnějším změnám podle zkušeností praxe, doplněn systém trestů zabezpečovacími opatřeními pro zločince choré, pro zločince, kteří potřebují výchovy k pracovitosti a pro nepolepšitelné recidivisty; pro mládež třeba zavésti opatření výchovná. Opouští se tudíž jednotný pojem sankce (sanzione) osnovy Ferriho a trestní systém se buduje po příkladu většiny novodobých osnov na dualismu trestů a zabezpečovacích opatření. Obojí instituce mají býti přesně odlišeny a nesmějí se vzájemně zastupovati. Ve výměře trestu má býti soudci dána širší volnost a umožněno mu sledovati výsledky výkonu trestu. Bude třeba znovu upraviti předpisy o soukromoprávních nárocích plynoucích z trestných činů a vymeziti podmínky i postup při udělování milosti, amnestie a rehabilitace. — Porážka, kterou positivismus v Italii utrpěl, je jen nedokonale zakrývána tvrzením jeho stoupenců, že praktické požadavky positivismu dojdou i touto cestou splnění. Umírněnější postup a smířlivější zřetel ku stanovisku odpůrců i ke skutečným poměrům byl by snad přivedl positivisty blíže k cíli, alespoň k celkové reformě trestního práva, jak je připravována v tolika státech evropských, kdežto nyní bude se jim spokojiti s novelisací, která je v Italii usnadněna tím, že platnost italského trestního zákona a řádu byla rozšířena i na území připojená a není tudíž třeba unifikace. Nasvědčuje neúnavné čilosti italských kriminalistů, že reforma Roccova vyvolala již dosti značný počet literárních prací. Námitky vyvolává forma, kterou má býti změna provedena.

*) Vládní motivy podotýkají: »Jsou jednohlasny stesky do nynější činnosti porot, jejichž rozsudky, je bolestno to říci, ztrácejí každým dnem důvěru«.